

ispitni centar
**PRAVA
MJERA
ZNAJKA**

DRŽAVNO TAKMIČENJE 2013.

SREDNJA ŠKOLA, II RAZRED
GEOGRAFIJA

Autorka/autor testa

Recenzentkinja/recenzent

Podgorica, 20..... godine

1. Samo dvije, od unutrašnjih planeta Sunčevog sistema, imaju satelite.
To su:

- a) Zemlja i Saturn
- b) Zemlja i Mars**
- c) Saturn i Uran
- d) Uran i Neptun

2. Litosfera (Zemljina kora) je prvi omotač Zemlje prosječne debljine oko:

- a) 25 km
- b) 40 km**
- c) 55 km
- d) 70 km

3. Mjereći od morskog dna gdje su nastali (dubina oko 5 000 m) pa do najviših vrhova (visine su preko 4 000 m) vulkani Manua Kea i Manua Loa su najviša uzvišenja na Zemlji. Nalaze se:

- a) na Havajima**
- b) na Javi
- c) na Sumarti
- d) na Portortiku

4. Na slikama su oblici reljefa koji nastaju procesom raspadanja stijena. Na prvoj slici je stjenoviti stub koji štrči iznad okolnog prostora, može biti visok do nekoliko desetina metara - to je **ostenjak**. Na drugoj slici je akumulacija odronjenog stijenja koja se uglavnom formira ispod točila, a zove se **sipar**.

5. Insolacija je dužina direktnog Sunčevog zračenja na Zemlju tokom obdanice. Mjeri se urađajem koji se naziva:

- a) termograf
- b) pluviograf
- c) higrograf
- d) heliograf**

6. Po načinu postanka razlikujemo nekoliko vrsta magli. Vazduh koji zimi dolazi sa toplog mora na hladno kopno formira takozvanu **primorsku** maglu. Zimi, kada poslije toplih dana nastupe vedre noći nastaju

radijacione magle, a kada se u velikim gradovima magla pomiješa sa zagađujućim česticama u vazduhu tada nastaje **smog**.

7. Pojedini tipovi vrela u kraškim terenima izazivaju posebnu pažnju, kao što su izvori iz kojih voda ističe sa prekidima, koji mogu biti od nekoliko minuta do nekoliko časova ili dana. Ova vrela se nazivaju:

a) intermitentni izvori

b) vrulje

c) estavele

d) arteška izdan

8. Na slikama je jedan od najatraktivnijih kanjona u Crnoj Gori, odlikuje se vertikalnim stranama visine nekoliko stotina metara i male širine, dug je 9 km. Nalazi se na pritoci Morače koja se zove:

a) Mala Rijeka

b) Slatina

c) Mrtvica

d) Cijevna

9. Grad koji se nalazi u kotlini, koja je, ustvari, valov pleistocenog lednika najvećeg na Balkanu, je **Plav**.

10. Grbalj predstavlja sinklinalu izgrađenu od flišnih stijena. Na jugoistoku se završava zalivom i plažom **Jaz**, a na sjeverozapadu **Tivatskim** poljem.

11. Stanovništvo Crne Gore spada u kategoriju starog, sa prosječnom starošću stanovništva od 37,2 godine. Prosječna starost stanovništva po polu je različita. Kod **ženskog** stanovništva je veća i iznosi 38,4 godina.

12. Turističko-rekreativni kompleks na padinama Krnova nalazi se na 1 300 m nadmorske visine, posjeduje 4 smučarske staze i 3 ski-lifta. Toje:

a) Jezerine

b) Turjak

c) Lokve

d) Vučje

13. Na linijama pored broja upiši nazive gradskih naselja u opštini Herceg Novi sa karte:

1 **Igalo**

2 **Herceg Novi**

3 **Zelenika**

4 **Bijela**

14. Na slikama su detalji iz jedne države u okruženju., nalazi se na dodiru srednje i južne Evrope. Ona je panonska, planinsko-kotlinska, alpska i primorska zemlja, površine oko 20 000 km². To je **Slovenija**.

15. Na slikama je najdublje jezero na svijetu (1 637 m), poznato i po bogatom živom svijetu sa preko 1 600 biljnih i životinjskih vrsta. U njemu se nalazi preko 2 700 vrsta riba, od čega preko 60 endemičnih vrsta, zato ga s pravom nazivaju „svjedokom istorije Zemlje”. To je :

a) Bajkalsko

b) Kaspisjko

c) Ladoga

d) Tajmirsko

16. U Aziji živi preko 60% svjetskog stanovništva, zbog toga ne iznenađuje podatak da u njoj ima preko :

a) 50

b) 100

c) 150

d) 200 milionskih gradova.

17. Na linijama iza kvadratića upiši naziv države sa karte na slajdu:

1 **Etiopija**

2 **Somalija**

3 **Uganda**

4 **Kenija**

18. Starosjedioci Sjeverne Amerike su Indijanci i Inuiti (Eskimi). Oni danas čine:

- a) **1%**
- b) 5%
- c) 10%
- d) 25% stanovništva

19. Tropski sjever Južne Amerike je bogat naftom, posebno jedna njegova država koja je uz Meksiko najveći izvoznik nafte u Americi. To je:

- a) **Venecuela**
- b) Gvajana
- c) Kolumbija
- d) Surinam

20. Najrazvijenije države Okeanije su Novi Zeland koji ima razvijeno stočarstvo i prehrambenu industriju i **Nauru** bogat fosfatima.

Zadatak	Broj bodova
1	1
2	1
3	1
4	2
5	1
6	3
7	1
8	1
9	1
10	2
11	1
12	1
13	4
14	1
15	1
16	1
17	4
18	1
19	1
20	1
Ukupno	30